

**UCHWAŁA NR VI/101/2011
RADY MIEJSKIEJ W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia 12 kwietnia 2011 r.

w sprawie przyjęcia „Regulaminu przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 pkt 3 i 4, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) oraz art. 46 ust. 1 pkt 9, lit.a) i art. 47 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13)

**Rada Miejska
p o s t a n a w i a**

§ 1. Przyjąć „Regulamin przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym” stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bielska-Białej.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXIII/718/2004 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 20 stycznia 2004r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu ręcznego pojazdami komunikacji miejskiej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ryszard Batycki

Regulamin przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym

Rozdział I Przepisy ogólne.

§ 1. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, zwanych dalej „Pasażerami”, warunki odprawy oraz warunki przewozu osób i bagażu przez Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej, zwany dalej MZK, a w szczególności:

1. prawa i obowiązki MZK,
2. przepisy obowiązujące przy przewozie osób,
3. przepisy obowiązujące przy przewozie zwierząt i bagażu podręcznego,
4. zasady prowadzenia kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu,
5. skargi, odwołania i reklamacje.

§ 2. Pasażerowie oraz kierujący pojazdami MZK, a także osoby upoważnione do kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, są zobowiązani do przestrzegania niniejszego regulaminu.

Rozdział II Prawa i obowiązki Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej.

§ 3. MZK zobowiązany jest do:

1. zapewnienia kursowania pojazdów zgodnie z rozkładami jazdy,
2. dostosowania świadczonych usług komunikacyjnych do wymagań i oczekiwań pasażerów oraz zmieniających się warunków rynkowych i infrastruktury miasta,
3. zapewnienia pasażerom wysokiej jakości usług poprzez bezpieczny przewóz sprawnymi i czystymi pojazdami spełniającymi wymagania norm emisji spalin, obsługiwanymi przez uprzejmych i kompetentnych pracowników,
4. prowadzenia działań na rzecz likwidacji barier utrudniających przemieszczanie się komunikacją miejską osobom niepełnosprawnym, o ograniczonej sprawności ruchowej oraz matkom z dziećmi w wózkach,
5. zapewnienia prawidłowego stanu technicznego użytkowanych pojazdów przy jednoczesnym optymalizowaniu kosztów technicznych i eksploatacyjnych,
6. zapewnienia właściwych oznaczeń pojazdów wyjeżdżających na linie (numer linii, kierunek linii),
7. zamieszczania rozkładów jazdy na przystankach i na stronie internetowej zakładu,
8. informowania pasażerów o taryfie opłat za usługi przewozowe, kategoriach osób uprawnionych do opłaty ulgowej i przewozów bezpłatnych, wysokości opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnych dokumentów przewozu osób lub bagażu oraz możliwości wniesienia odwołań, skarg i reklamacji wynikających z realizacji usług poprzez umieszczanie w autobusach stosownych ogłoszeń.

§ 4. 1. MZK nie ponosi odpowiedzialności wobec pasażerów za szkody powstałe wskutek przerw w ruchu albo zmian kierunków jazdy pojazdów spowodowanych siłą wyższą, zatorami komunikacyjnymi, awariami pojazdów w terenie, trudnymi warunkami atmosferycznymi, zarządzeniami organów nadzoru ruchu drogowego lub innych kompetentnych organów.

2. W przypadku awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu skasowany bilet przysługuje prawo kontynuowania podróży na podstawie tego biletu następnym pojazdem linii przebiegającej tą samą trasą.

3. W przypadkach nadzwyczajnych, takich jak: zagrożenie zdrowia lub życia pasażera albo prowadzącego pojazd, popełnienie przestępstwa, rażącego naruszenia przepisów porządkowych, kierujący pojazdem jest uprawniony do zmiany ustalonej trasy przejazdu w celu skorzystania z pomocy Policji, Straży Miejskiej lub placówki służby zdrowia.

4. Kierujący pojazdem zaopatrzonym w odpowiednie urządzenia do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, zobowiązany jest do udzielenia pomocy tym osobom przy wejściu i wyjściu z pojazdu.

Rozdział III

Przepisy obowiązujące przy przewozie osób.

§ 5. 1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na przystankach, po całkowitym zatrzymaniu się pojazdu.

2. Wsiadanie do pojazdu odbywa się przednimi drzwiami oznaczonymi napisem „wejście” za okazaniem kierującemu pojazdem ważnego biletu na przejazd lub dokumentu uprawniającego do bezpłatnego przejazdu. System ten obowiązuje w autobusach o długości nie większej niż 12 m, a w autobusach przegubowych tylko w przypadku małych obciążeń.

3. Wsiadanie z pojazdu odbywa się drzwiami oznaczonymi napisem „wyjście” po uprzednim zasygnalizowaniu przyciskiem tego zamiaru.

4. Wsiadanie do pojazdu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich lub osób z dzieckiem w wózku oraz osób posiadających bagaż podlegający opłacie odbywa się oznakowanymi drzwiami. Osoby te oczekują na przystanku w widocznym miejscu i sygnalizują zamiar wejścia do pojazdu przez podniesienie ręki.

5. Pasażerowie nie powinni utrudniać wejścia i wyjścia z pojazdu innym pasażerom.

6. Wsiadanie do pojazdu na końcowych przystankach dozwolone jest dopiero po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy i po podjechaniu pojazdu na przystanek dla wsiadających. Pasażerowie nie mogą przebywać w autobusie w czasie zmiany kierunku jazdy.

7. Kierujący pojazdem po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy zobowiązany jest niezwłocznie podjechać do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym zajęcia miejsca w pojeździe (nie dotyczy przerwy określonej przepisami prawa pracy).

8. Sygnał odjazdu z przystanku daje kierujący pojazdem, po uprzednim sprawdzeniu, czy wszystkie osoby wsiadające są już wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły go.

9. Zabronione jest ruszanie pojazdem z przystanku przed zamknięciem drzwi.

§ 6. 1. Pasażerowie zajmujący miejsce oznaczone „dla inwalidy” i „dla osoby z dzieckiem na rękę” zobowiązani są zwolnić to miejsce w razie zgłoszenia się pasażera, dla którego jest ono przeznaczone.

2. Dla zapewnienia bezpieczeństwa przejazdu, pasażerowie niepełnosprawni korzystający z wózków inwalidzkich lub innych przedmiotów ortopedycznych są zobowiązani do ich zabezpieczenia. W przypadku, gdy w pojeździe znajdują się urządzenia zabezpieczające przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, pasażerowi są zobowiązani z nich skorzystać.

3. Pasażerowie nie mogą zajmować miejsc w pobliżu kierującego pojazdem w sposób ograniczający jego pole widzenia, rozmawiać z kierującym w czasie jazdy ani zachowywać się w sposób utrudniający prowadzenie pojazdu.

4. Pasażerowie zajmujący miejsca stojące, w celu uniknięcia uszkodzenia ciała lub mienia, powinni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy. MZK nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane niezastosowaniem się do tego przepisu.

5. Kierującemu pojazdem zabrania się w czasie jazdy prowadzenia rozmów (w tym telefonicznych), spożywania posiłków, palenia tytoniu oraz korzystania ze sprzętu audio użytkowanego przez słuchawki.

§ 7. 1. Pasażerowie mogą odbywać podróż wyłącznie na podstawie ważnych biletów lub dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.

2. Kierujący pojazdem może prowadzić sprzedaż biletów wyłącznie podczas postoju na przystankach. Pasażer dokonujący zakupu biletów u kierującego pojazdem powinien posiadać odliczoną gotówkę. W razie opóźnienia pojazdu większego niż 5 minut w stosunku do rozkładu jazdy, kierujący pojazdem może odmówić sprzedaży biletów.

3. Brak możliwości nabycia biletu u kierującego pojazdem nie zwalnia pasażera z odpowiedzialności za przejazd bez ważnego biletu. W związku z tym zaleca się kupowanie biletów w punktach stacjonarnych, gdyż ich sprzedaż przez kierującego pojazdem jest jedynie rozszerzeniem stacjonarnej sieci sprzedaży biletów.

4. Kasowanie lub zakup biletu u kierującego pojazdem i jego skasowanie powinno nastąpić niezwłocznie po wejściu do pojazdu (przed zajęciem miejsca siedzącego), chyba że pasażer posiada bilet niewymagający kasowania i nie przewozi zwierząt lub bagażu wymagającego uiszczenia opłaty za przejazd.

5. Kasując bilet jednorazowy pasażer jest zobowiązany do sprawdzenia czy bilet został skasowany. W razie braku kodu kasującego na bilecie należy udać się do innego kasownika.

6. Pasażerowi nie wolno odstępować skasowanego biletu innej osobie.

7. Kierujący pojazdem lub kontroler może odmówić przewozu i kontynuowania dalszej jazdy osobom:

- 1) nietrzeźwym,
- 2) uciążliwym dla innych pasażerów,
- 3) wzbudzającym odrazę brudem lub niechlujstwem,
- 4) zachowującym się agresywnie wobec pasażerów lub obsługi,
- 5) odmawiającym zapłacenia należności za przejazd.

8. W pojazdach zabronione jest:

- 1) otwieranie drzwi podczas jazdy,
- 2) nieuzasadnione dawanie sygnału odjazdu lub zatrzymania pojazdu,
- 3) wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego po sygnale odjazdu,
- 4) zanieczyszczanie i zaśmiecanie pojazdu lub niszczenie jego urządzeń i wyposażenia,
- 5) wychylanie się z pojazdu i opieranie się o drzwi podczas jazdy,
- 6) korzystanie z urządzeń audio lub wideo w sposób przeszkadzający innym pasażerom albo zakłócanie spokoju w pojeździe w inny sposób,
- 7) palenie tytoniu i spożywanie napojów alkoholowych,
- 8) wyrzucanie jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju,
- 9) spożywanie artykułów żywnościowych mogących zabrudzić odzież innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu,
- 10) wykonywanie czynności mogących narazić współpasażerów na szkody,
- 11) przewożenie w wózku dziecka niezapiętego szelkami zapobiegającymi wypadnięciu z niego oraz niezabezpieczenie wózka przed przemieszczaniem się wewnątrz pojazdu,
- 12) siadanie na barierkach ochronnych w przegubie pojazdu, na podłodze lub stopniach, miejscach przeznaczonych do przewozu bagażu,
- 13) wchodzenie do pojazdu w łyżworolkach lub wrotkach,
- 14) umieszczanie na siedzeniach zwierząt lub bagażu,
- 15) nalepianie bez zgody przewoźnika plakatów i ogłoszeń oraz rozdawanie ulotek i materiałów reklamowych,
- 16) prowadzenie wszelkich zbiórek pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy,

- 17) zebranie i sprzedaż obnośna,
- 18) przebywanie w kabinie kierowcy,
- 19) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

9. Broń można przewozić wyłącznie w ramach wykonywania zawodu lub na mocy innych przepisów, pod warunkiem jej stosownego zabezpieczenia.

10. Pasażer odpowiada wobec MZK za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy.

Rozdział IV

Przepisy obowiązujące przy przewozie zwierząt i bagażu podręcznego.

§ 8. 1. Pasażer może przewozić w pojazdach bagaż ręczny, jeśli istnieje możliwość umieszczenia go w pojeździe, tak aby nie utrudniał przejścia i nie narażał na uszkodzenia ciała i mienia innych pasażerów oraz nie zasłaniał widoczności kierującemu pojazdem.

2. W pojazdach można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są agresywne, niebezpieczne lub uciążliwe dla podróżujących (np. z powodu hałasu, zapachu). Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w koszach, skrzynkach lub klatkach zabezpieczających przed wyrządzeniem szkody.

3. Przewóz psów, w liczbie nie większej niż jeden pies pod opieką dorosłego podróżnego, jest dozwolony pod warunkiem, że:

- 1) pasażer posiada aktualne świadectwo szczepienia psa,
- 2) pies jest trzymany na smyczy, ma założony kaganiec i nie zachowuje się agresywnie.

4. Zabrania się przewożenia w pojazdach:

1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub ich mienia,

2) materiałów, które mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd (np. otwartych pojemników ze smarami, farbami, olejami itp.),

3) przedmiotów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących albo innych materiałów niebezpiecznych,

4) przedmiotów szklanych, niezabezpieczonych przed rozbiciem,

5) przedmiotów, których przewóz jest zabroniony na podstawie innych przepisów prawa.

5. Pasażer odpowiada za szkody powstałe w związku z przewożonym przez niego bagażem lub zwierzęciem.

6. Pasażer, na żądanie innych pasażerów, kierującego pojazdem lub kontrolera, zobowiązany jest:

- 1) zdjąć plecak, jeżeli utrudnia on przejście,
- 2) opuścić pojazd wraz z przewożonym zwierzęciem, jeżeli zwierzę zachowuje się w sposób stwarzający zagrożenie dla innych pasażerów,
- 3) opuścić pojazd wraz z przewożonym bagażem, jeżeli obejmuje on przedmioty określone w ust.4.

7. Przewóz rowerów w pojazdach może odbywać się, jeżeli nie utrudnia to przejścia, nie naraża na szkodę innych pasażerów i ich mienia oraz nie zasłania widoczności kierującemu pojazdem lub nie zagraża bezpieczeństwu ruch.

8. Kierujący pojazdem obowiązany jest przekazać niezwłocznie rzecz znalezioną w pojeździe do Działu Eksploatacji w MZK.

Rozdział V

Zasady prowadzenia kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu.

§ 9. 1. W czasie pełnienia obowiązków służbowych osoby upoważnione przez MZK do kontroli biletów obowiązane są nosić identyfikatory służbowe umieszczone w widocznym miejscu. Identyfikator zawiera w szczególności:

- 1) nazwę przewoźnika,

- 2) numer identyfikacyjny osoby dokonującej kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu,
- 3) zdjęcie kontrolującego,
- 4) zakres upoważnienia,
- 5) okres ważności,
- 6) pieczęć i podpis Dyrektora MZK.

2. Osoby upoważnione przez MZK do kontroli biletów i kierujący pojazdami, zwani dalej kontrolerami, uprawnieni są do sprawdzania, czy pasażer podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) na podstawie ważnego biletu oraz czy korzystając z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów posiada dokumenty uprawniające go do tego.

3. Przebywający w pojeździe pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazywania kontrolującemu ważnych biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.

4. Pasażer, który podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) bez ważnego biletu zobowiązany jest do uiszczenia właściwej należności za przewóz oraz opłaty dodatkowej w wysokości określonej odrębnymi przepisami. Za jazdę bez ważnego biletu uważa się jazdę:

- 1) bez biletu,
- 2) z biletem nieskasowanym,
- 3) z biletem wielokrotnie skasowanym,
- 4) z biletem zniszczonym, podrobionym lub przerobionym, w szczególności w sposób niezgodny z uprawnieniami wynikającymi z rodzaju biletu,
- 5) z biletem niewypełnionym, wypełnionym nieprawidłowo lub w przypadku gdy z biletu korzysta inna osoba niż wymieniona na nim (dotyczy biletów imiennych),
- 6) z biletami, które nie obowiązują na liniach MZK w Bielsku-Białej,
- 7) z biletem o zaniżonej opłacie.

5. W przypadku stwierdzenia braku ważnego biletu lub braku dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu kontroler pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

6. Podczas wykonywania przez kontrolera czynności związanych z wypisywaniem druku opłaty dodatkowej pasażer zobowiązany jest oczekiwać w pojeździe do czasu ich zakończenia.

7. Kontroler ma prawo:

- 1) w razie odmowy zapłacenia należności - żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego,
- 2) w razie niezapłacenia należności i nieokazania dokumentu - ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub Straży Miejskiej, które mają zgodnie z przepisami prawo zatrzymania podróżnego i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości,
- 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że dokument przewozu albo dokument uprawniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego jest podrobiony lub przerobiony - zatrzymać dokument za pokwitowaniem,
- 4) w przypadku, o którym mowa w pkt 2), do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub Straży Miejskiej, podróżny obowiązany jest pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez kontrolera.

Rozdział VI

Skargi, odwołania i reklamacje

§ 10. 1. Skargi dotyczące kontroli biletów i odwołania od nałożonych opłat dodatkowych można składać pisemnie lub osobiście w siedzibie MZK przy ul. Długiej 50, w Dziale Kontroli Liniowej w godzinach od 8:00 do 14:00 od poniedziałku do piątku.

2. Decyzja MZK w sprawie odwołań od nałożonych opłat dodatkowych jest ostateczna.

§ 11. Skargi i reklamacje dotyczące realizacji przez MZK usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego mogą być przesyłane na adres: Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej, ul. Długa 50, 43-309 Bielsko-Biała, e-mail: sekretariat@mzk.bielsko.pl

§ 12. Skargi, odwołania i reklamacje MZK rozpatruje w ciągu 1-go miesiąca od złożenia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ryszard Batycki